

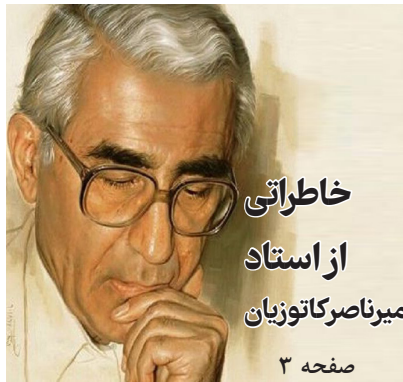

آفتاب حقوقی

اولین هفته نامه حقوقی کشور

قیمت: ۵/۰۰۰ تومان

سه شنبه ۲۴ مهر ماه ۱۴۰۳ سال دوم شماره ۷۸

متفاوت است. از نظر محمد امین زنگنه؛ دبیر انجمن انرژی های تجدیدپذیر، تا تحریم ها برداشته نشود، مقایسه خودمان با کشورهای اطراف قیاس مع الفارق است. بررسی مقدار ظرفیت ایجاد شده در بخش تولید انرژی تجدیدپذیر (توربین انبساطی، برق آبی کوچک، خورشیدی، بادی و زیست توده) در طی ۵ سال اخیر، از روند کند و لاک پشتی توسعه این بخش حکایت دارد. ظرفیت اسمی تولید برق تجدیدپذیر ایران در پایان مردادماه ۱۴۰۳ به ۱۲۴۱ مگاوات رسید که در برابر ظرفیت اسمی ۹۳ هزار و ۴۵۲ مگاواتی تولید برق کشور، سهمی حدود ۱/۳ درصدی را به خود اختصاص داده است. بررسی آمار تولید برق کشور در ۵ ماهه نخست ۱۴۰۳ نشان می دهد که سهم تولید برق تجدیدپذیر از کل برق تولیدی در این مدت، کمتر از یک درصدی است. در حالی که حاضر ۷۵ درصد از سبد تأمین انرژی اولیه کشور را گاز طبیعی تشکیل می دهد، در زمینه تولید برق نیز بیش از ۹۰ درصد تولید برق کشور توسط نیروگاه های حرارتی که وابسته به سوخت فسیلی هستند، تأمین می شود. در ایران میزان تابش خورشید نسبت به کشورهای اروپایی ۴۰ درصد بیشتر بوده و نسبت به کشورهای هم جوار به ویژه کشورهای حاشیه خلیج فارس به دلیل دمای خنک تر و وزش باد مطلوب، شرایط مناسب تری برای توسعه نیروگاه های خورشیدی و بادی دارد؛ واقعیتی که برخی کارشناسان عقیده دارند ظرفیتی بالقوه تا ۱۰۰ هزار مگاوات برق به صورت نظری برای کشور فراهم کرده است. در مجموع استان های سیستان و بلوچستان، خراسان جنوبی، خراسان رضوی و کرمان پتانسیل ۴۰ هزار مگاواتی توان تولید برق از محل انرژی های تجدیدپذیر خورشید و بادی را دارند. استان کرمان بیشترین ظرفیت خورشیدی و استان سیستان و بلوچستان بیشترین ظرفیت بادی را دارد. فقط بخشی از دالان های بادی در نوار شرقی واقع شده و ما حتی در استان های قزوین و گیلان چنین دالان های بادی داریم؛ علاوه بر این امروزه بهترین نواحی برای احداث نیروگاه های خورشیدی، استان های اصفهان، یزد، فارس و کرمان هستند که زمین های زیادی دارند و از طرفی جزو نواحی صنعتی هستند و احداث نیروگاه تجدیدپذیر در این استان ها بخش زیادی از مشکلات صنعت را رفع می کند. علاوه بر این بهترین مکان برای نیروگاه های «زیست توده» (Biomass) نوار شمالی کشور است چون با مشکلات شیرابه ها هم مواجه هستند. اتحادیه اروپا جهت توسعه استفاده از زیست توده در تولید برق در بازار داخلی اروپا تعریف زیست توده را به شکل زیر مطرح نموده است:

ادامه در صفحه ۸

جایگاه انرژی های تجدیدپذیر در تقویت صنعت برق ایران

دکتر فرشید فرحناکیان
دکترای حقوق نفت و گاز

را از طریق فرآیندی به نام آربیتراژ کاهش می دهد. با توجه به این خدمات که برای امنیت انرژی ضروری هستند، این گونه استدلال می شود که ذخیره سازی انرژی ستون فقرات انقلاب تجدیدپذیرها خواهد بود. اگر نمودار توسعه تجدیدپذیرها را نگاه کنیم، بالاترین ظرفیت منصوب را در سال ۱۳۹۶ داریم که بیشترین جذب سرمایه گذاری هم در همین سال اتفاق افتاده است و این موضوع بیانگر تأثیر تحریم ها بر اقتصاد کشور است؛ یعنی نمی توانیم شرایط اقتصادی و سیاسی خود را با مصر مقایسه کنیم. به عنوان مثال به موضوع تأمین منابع مالی می توان اشاره کرد. امروزه صندوق توسعه ملی حدود ۲۰ میلیارد دلار ذخیره برای تمامی طرح های توسعه ای کشور در اختیار دارد و بانک ها هم منابع لازم را ندارند؛ از طرفی تجربه سال ۱۳۹۶ و برجام نشان داد که بسیاری از سرمایه گذاران خارجی حاضرند در بخش تجدیدپذیرها فعالیت و سرمایه گذاری کنند، اما با این شرط که فضای سیاسی و تعاملات بین المللی چنین اجازه ای را بدهد. در حال حاضر شرکت های بزرگ بین المللی مانند زیمنس برای ورود به بازار مصر در زمینه تجدیدپذیرها رقابت دارند و حتی حاضرند فعالیت های مربوط به بومی سازی را نیز انجام دهند؛ اما ما اگر پول نقد هم در اختیار این شرکت ها قرار دهیم، حاضر نیستند به ما تجهیزات بفروشند. حتی خرید تجهیزات از چین هم نیاز به واسطه دارد و بر این اساس مشمول خدمات پس از فروش نمی شویم؛ بنابراین در حالی که شرایط ما از منظر پتانسیل و نیاز بازار به مراتب بهتر از مصر است، ظرفیت تنها یک نیروگاه خورشیدی در مصر (نیروگاه بن بن با ظرفیت ۱۸۰۰ مگاوات) از تمامی ظرفیت منصوب تجدیدپذیر ما بالاتر است. همسایه های ما همچون ترکیه نیز از شرایط بین المللی استفاده می کنند و بسیاری از شرکت های بین المللی از جمله زیمنس و وستاس، کارخانه تولید توربین های بادی را در این کشور راه اندازی کرده و برخی شرکت های چینی برای اینکه بازار را از دست ندهند، کارخانه های تولید تجهیزات را در ترکیه احداث کرده اند در حالی که شرایط ما به دلیل تحریم ها بسیار

موضوع برق در کشور ما تبدیل به یک بحران شده است و از هر روشی که می توانیم باید برق را تأمین کنیم، اما به خاطر مشکلات تأمین سوخت نیروگاه های حرارتی مجبوریم نگاه ویژه ای به تجدیدپذیرها داشته باشیم. کشوری مانند چین از مارس سال ۲۰۲۴ تا امروز با احتساب روزهای کاری، روزی ۱۰۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر وارد مدار می کند و ۱۸ هزار مگاوات ناترازی ما را در واقع با ۱۸ روز وارد مدار کرده است. همچنین در کشور

مانند آلمان که تابش خورشید و مساحت کمتری نسبت به ایران دارد، توانسته ۸۱ هزار مگاوات نیروگاه خورشیدی نصب کند و جالب اینکه پرتانسیل ترین مکان ها در این کشور برای احداث نیروگاه خورشیدی به مانند نوار ساحلی شمال کشور ماست که اصولاً ما از این منطقه برای ساخت نیروگاه خورشیدی استفاده نمی کنیم. نکته دیگر اینکه بیشترین نیاز مصرف برق ما در ظهر تابستان است و خوشبختانه بیشترین تولید برق نیروگاه های خورشیدی و بادی ما در همان زمان است و به همین دلیل نیازی به ذخیره سازها نداریم؛ به بیان دیگر تجدیدپذیرها برای رفع نیاز برق کشور تقریباً تمامی ویژگی های اصلی مانند سرعت بالای احداث، داشتن پتانسیل بالا و سازگاری با نیاز شبکه را دارند.

انرژی خورشیدی و باد منابع انرژی متغیر هستند، به این معنی که سطح تولید انرژی آن ها بر اساس شرایط آب و هوا، زمان روز و فصول به گونه ای تغییر می کند که همیشه قابل پیش بینی نیستند. این موضوع چالش هایی را برای متعادل کردن جریان های ورودی و خروجی انرژی به شبکه ایجاد می کند؛ زیرا برخلاف انرژی حاصل از سوخت های فسیلی، تولید باد و خورشید را نمی توان برای مطابقت با تقاضای انرژی مدیریت کرد. در اینجا سست که ذخیره انرژی وارد میدان می شود. فناوری های ذخیره سازی، انرژی اضافی را زمانی که عرضه انرژی تجدیدپذیر از تقاضا پیشی می گیرد،

جذب و ذخیره می کنند و بعداً زمانی که تقاضا بیشتر از عرضه است، آن انرژی را به شبکه باز می گردانند. این امر جریان ورودی و خروجی به شبکه را تثبیت می کند و در عین حال نوسانات بازار

هرگاه به علت جرم نبودن عمل ارتكابی، قرار منع تعقیب صادر و به هر دلیل قطعی شود، نمی توان بار دیگر متهم را به همان اتهام تعقیب کرد. هرگاه به علت فقدان یا عدم کفایت دلیل، قرار منع تعقیب صادر و در دادسرا قطعی شود، نمی توان بار دیگر متهم را به همان اتهام تعقیب کرد، مگر پس از کشف دلیل جدید که در این صورت، با نظر دادستان برای یک بار قابل تعقیب است و اگر این قرار در دادگاه قطعی شود، پس از کشف دلیل جدید به درخواست دادستان می توان او را برای یک بار با اجازه دادگاه صالح برای رسیدگی به اتهام، تعقیب کرد. در صورتی که دادگاه، تعقیب مجدد را تجویز کند، بازپرس مطابق مقررات رسیدگی می کند.

رأی وحدت رویه هیئت عمومی دیوان عالی کشور؛

رهن یا وثیقه گذاشتن ملک بعد از فروش آن با سند عادی جرم است

هیئت عمومی دیوان عالی کشور، رأی وحدت رویه مبنی بر جرم بودن رهن یا وثیقه گذاشتن ملک بعد از فروش آن با سند عادی را صادر کرد.

رأی وحدت رویه شماره ۸۵۲ هیئت عمومی دیوان عالی کشور با موضوع «جرم بودن رهن یا وثیقه گذاشتن ملک بعد از فروش آن با سند عادی»، در تاریخ دهم مهرماه در روزنامه رسمی کشور منتشر شد.

جرم بودن رهن یا وثیقه گذاشتن ملک بعد از فروش آن با سند عادی
شماره ۹۰۰۰/۷۶۵۶/۱۱۰ ۱۴۰۳/۷/۴

مقدمه

جلسه هیئت عمومی دیوان عالی کشور در مورد پرونده وحدت رویه ردیف ۱۴۰۳/۸ ساعت ۸ روز سه شنبه، مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۰ به ریاست حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای محمدجعفر منتظری، رئیس محترم دیوان عالی کشور، با حضور حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای سیدمحسن موسوی، نماینده محترم دادستان کل کشور و با شرکت آقایان رؤسا، مستشاران و اعضای معاون کلیه شعب دیوان عالی کشور، در سالن هیئت عمومی تشکیل شد و پس از تلاوت آیاتی از کلام الله مجید، قرائت گزارش پرونده و طرح و بررسی نظریات مختلف اعضای شرکت کننده در خصوص این پرونده و استماع نظر نماینده محترم دادستان کل کشور که به ترتیب ذیل منعکس می گردد، به صدور رأی وحدت رویه قضایی شماره ۸۵۲ - ۱۴۰۳/۰۶/۲۰ منتهی گردید.

الف) گزارش پرونده

به استحضار می رساند، بر اساس آراء واصله به این معاونت، با توجه به اینکه از سوی شعب بیست و هفتم دادگاه تجدیدنظر استان اصفهان و سی و یکم دادگاه تجدیدنظر استان فارس، در خصوص جرم بودن یا نبودن رفتار اشخاصی که مال غیر را به عوض مال خود بعد از وقوع معامله نزد بانک ترهین می نمایند، آراء مختلف صادر شده، جهت طرح موضوع در هیئت عمومی دیوان عالی کشور، گزارش امر به شرح ذیل تقدیم می شود:

الف) به حکایت دادنامه شماره ۱۴۰۱۰۹۳۹۰۰۸۵۷۳۶۱۷ - ۱۴۰۱/۷/۲۵ شعبه ۱۱۵ دادگاه کیفری دو اصفهان، در خصوص اتهام آقای ابراهیم ... و خانم پروین ... دایر بر مشارکت در شروع به معرفی مال غیر به عوض مال خود از طریق ترهین، چنین رأی داده شده است:

«... اولاً: اقدامات صورت گرفته توسط متهم در حد شروع باقی نمانده و تام و کامل واقع شده است. [ثانیاً: قانون مجازات اشخاصی که مال غیر را به عوض مال خود معرفی می کنند مصوب ۱۳۰۸/۲/۳۱ منصرف از موضوع بوده و صرفاً در خصوص «محکوم علیه»، «مدیون»، «کفیل»، «ضامن» می باشد که شامل حال متهمین نیست. اقدامات متهمین مبنی بر فروش واحدهای آپارتمان به صورت مبادعه نامه عادی و سپس ترهین آن نزد بانک مسکن شامل جرایم دیگر نیز می گردد چرا که عقد رهن، عقدی عهدی است نه تملیکی و در آن نقل و انتقالی صورت نمی گیرد. ضمناً مرتبه صرفاً حق عینی تبعی نسبت به ملک مورد رهن پیدا می کند مگر اینکه به جهت عدم رعایت شروط قراردادی مال منتقل گردد که در مانحن فیه چنین نبوده است. اقدامات صورت گرفته مشمول قانون ثبت و ماده ۱۱۷ [قانون ثبت اسناد و املاک] (معامله معارض) نیز نبوده، چرا که سند عادی تاب معارضه با سند رسمی را ندارد و زمانی معامله معارض صورت می گیرد که هر دو سند تنظیمی به صورت رسمی باشد. لکن ضمن ارشاد شاکیان به طرح دعوی حقوقی، مستنداً به اصل ۳۷ قانون اساسی به لحاظ

عدم احراز وقوع بزه رأی بر برائت متهمین صادر می گردد...»
با تجدیدنظرخواهی از این رأی، شعبه بیست و هفتم دادگاه تجدیدنظر استان اصفهان به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۱۰۹۳۹۰۰۱۴۸۹۸۶۴۷ - ۱۴۰۱/۱۲/۱، چنین رأی داده است:

«... دادگاه با بررسی محتویات پرونده و با عنایت به اینکه رسیدگی و صدور حکم برابر مقررات صورت گرفته و تجدیدنظرخواهان دلیلی که موجبات نقض دادنامه را فراهم آورد ارائه ننموده اند و بر استدلال دادگاه ایراد مؤثری که سبب نقض شود و پزهی را متوجه تجدیدنظرخوانندگان نماید وارد نبوده لذا مستنداً به بند الف ماده ۴۵۵ قانون آیین دادرسی کیفری ضمن ردّ اعتراض تجدیدنظرخواهان، دادنامه مذکور را تأیید می نماید...»

ب) به حکایت دادنامه شماره ۱۴۰۱/۳/۲۵ شعبه ۱۱۳ دادگاه کیفری دو شیراز، در خصوص اتهام آقای مهدی ... دایر بر معرفی مال غیر به عوض مال خود، چنین رأی داده شده است:

«... با عنایت به جمیع اوراق و محتویات پرونده، شرح شکایت شاکی، نگرش در تحقیقات دادسرا، استعلام به عمل آمده از شعبه مربوطه که حکایت از سپردن ملک از جانب متهم به عنوان وثیقه دارد و توجهاً به اینکه وکیل محترم متهم دفاعی که ادله مضبوط در پرونده را مخدوش نماید ارائه ننموده و دفاع ایشان مبنی بر موافقت سابق شاکی در سپردن مال به عنوان وثیقه نیز متکی به دلیل موجه و متقنی نبوده و توجهاً به اینکه صورجلسه مربوط به توافق نیز منتهای عدم ارتباط با موضوع، در تاریخی مؤخر بر تاریخ به وثیقه سپردن ملک نگارش گردیده لکن پزهکاری نامبرده در اتهام انتسابی محرز و مسلم تشخیص مستنداً به ماده ۲ قانون مجازات اشخاصی که مال غیر را به عوض مال خود معرفی می نمایند و ماده یک قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری حکم بر محکومیت متهم به تحمل یک سال حبس تعزیری و ردّ عین مال در حق مدّعی خصوصی صادر و اعلام می دارد...»

با تجدیدنظرخواهی از این رأی، شعبه سی و یکم دادگاه تجدیدنظر استان فارس به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۱۱۲۳۹۰۰۰۵۶۴۷۸۱۲ - ۱۴۰۱/۷/۹، چنین رأی داده است:

«... با توجه به مندرجات پرونده و دلایل مذکور در دادنامه بدوی براصل دادنامه راجع به اصل احراز بزهکاری ایرادی وارد نیست ... لیکن دادگاه محترم بدوی بدون رعایت تبصره ماده ۱۸ قانون مجازات اسلامی، مجازات حبس را بیش از حداقل قانونی تعیین نموده اند لذا دادگاه تجدیدنظر در جهت اصلاح رأی میزان مجازات حبس را از یک سال به شش ماه تقلیل می دهد. همچنین از آنجایی که موضوع محکومیت به «ردّ مال» که در دادنامه بدوی آمده معلوم نیست و ملک به صورت فیزیکی حسب اقرار در تصرف شاکی است و انتقال سند هم نیاز به طرح دعوی حقوقی دارد و موضوع پرونده توقیف و رهن پلاک ثبتی بوده که آن هم رفع شده است، لذا موضوع و محلی برای حکم به ردّ مال اصولاً وجود ندارد بنابراین، این محکومیت نیز از دادنامه حذف می شود و نهایتاً، چون ایراد و اعتراضی که نقض اصل دادنامه تجدیدنظرخواسته را ایجاد نماید مطرح نگردیده مستنداً به ماده ۴۵۷ قانون آیین دادرسی کیفری دادنامه مورد اعتراض با اصلاحات فوق در مجازات تأیید می گردد. رأی صادره قطعی است. در اجرای تکلیف قانونی مقرر در ماده ۴۵۷ تذکر قانونی به دادگاه محترم بدوی راجع به اشتباه در تعیین میزان مجازات حبس داده می شود...»

چنانکه ملاحظه می شود، شعب بیست و هفتم دادگاه تجدیدنظر استان اصفهان و سی و یکم دادگاه تجدیدنظر استان فارس در خصوص جرم بودن یا نبودن رفتار اشخاصی که مال غیر را به

عوض مال خود بعد از وقوع معامله نزد بانک ترهین می نمایند، با استنباط از ماده ۲ قانون مجازات اشخاصی که مال غیر را به عوض مال خود معرفی می کنند مصوب ۱۳۰۸/۲/۳۱ ناظر بر ماده یک قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷، آراء مختلف صادر کرده اند؛ به طوری که شعبه بیست و هفتم با تأیید استدلال دادگاه بدوی رأی بر برائت صادر کرده است، در حالی که شعبه سی و یکم این عمل را منطبق با ماده ۲ قانون مجازات اشخاصی که مال غیر را به عوض مال خود معرفی می کنند مصوب ۱۳۰۸/۲/۳۱ ناظر بر ماده یک قانون تشدید مجازات مرتکبین ارتشاء، اختلاس و کلاهبرداری مصوب ۱۳۶۷ دانسته و حکم بر محکومیت صادر کرده است.

بنا به مراتب، در موضوع مشابه، اختلاف استنباط محقق شده است، لذا در اجرای ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری به منظور ایجاد وحدت رویه قضایی، طرح موضوع در جلسه هیئت عمومی دیوان عالی کشور درخواست می گردد.

معاون قضایی دیوان عالی کشور در امور هیئت عمومی
— غلامرضا انصاری

ب) نظریه نماینده محترم دادستان کل کشور

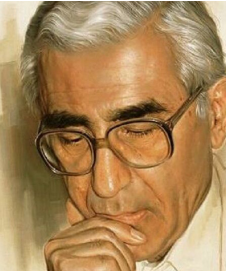
احتراماً در خصوص پرونده وحدت رویه شماره ۱۴۰۳/۸ هیئت عمومی دیوان عالی کشور به نمایندگی از دادستان محترم کل کشور به شرح ذیل اظهار عقیده می نمایم: حسب گزارش ارسالی ملاحظه می گردد اختلاف نظر بین شعب بیست و هفتم دادگاه تجدیدنظر استان اصفهان و شعبه سی و یکم دادگاه تجدیدنظر استان فارس راجع به موضوع فروش ملک با سند عادی و سپس به رهن یا وثیقه گذاشتن همان ملک توسط فروشنده می باشد به گونه ای که شعبه بیست و هفتم دادگاه تجدیدنظر اصفهان نظر بر حقوقی بودن موضوع نزاع داشته و شعبه سی و یکم دادگاه تجدیدنظر فارس عقیده به مجرمانه بودن چنین رفتار ارتكابی دارد، لذا با عنایت به مندرجات گزارش ارسالی، در ابتدا اعتقاد به خروج این موضوع از دستور کار هیأت عمومی دارم تا اینکه آیین نامه های اجرایی قانون جدید الزام به ثبت رسمی اموال غیر منقول تهیه و ابلاغ شود و موضوع با اجرای کامل این قانون شفاف تر گردد چرا که اعتبار دادن به معامله عادی و حکم به ردّ مال در دادگاه جزایی، اولاً، به تضییع حقوق بانک و ثانیاً بی اعتباری ماده یک قانون جدید و مهم الزام به ثبت رسمی اموال مصوب مجمع تشخیص مصلحت نظام خواهد شد. لیکن حال که اسناد محترم دیوان عالی کشور عقیده به قابل طرح بودن موضوع دارند، در ماهیت امر به عرض می رسانم که علی رغم گوناگونی آراء ناظر بر فعل فروشنده در به رهن گذاری سند رسمی ملکی که پیشتر از طریق سند عادی مورد معامله قرار داده است و ارائه نظرات مختلف در این خصوص باید گفت که مبنای اصلی و حقوقی اختلاف این است که به اتکای اصل حاکمیت اراده و احترام به مالکیت دیگران، هیچ کس حق تصرف در اموال دیگری را نداشته و مجاز به ایجاد تعهد برای دیگری نمی باشد، مگر اینکه مآذون از طرف مالک بوده و یا به ولایت و قیمومت طبق قانون مجاز به این عمل باشد چرا که به رهن گذاشتن مال دیگری نزد بانک مرتبه به نوعی انتقال منفعت می باشد به لحاظ اینکه وام گیرنده با اخذ وام از منفعت آن استفاده نموده و بانک نیز از باب تضمین و خاطر جمعی، عین مال را در اختیار گرفته و در صورت عدم پرداخت وام توسط مدیون قانوناً بانک می تواند آن را فروخته و اصل وام و حتی ضرر و زیان خود را از ثمن عین مرهونه جبران نماید چرا که رهن جزء عقود معین بوده و در هر عقدی به هر حال انتقال عین یا منفعت صورت می گیرد و در این نوع عقد انتقال متزلزل

ادامه در صفحه بعد

در کیفر خواست موارد زیر قید می شود: الف- مشخصات متهم، شامل نام، نام خانوادگی، نام پدر، شهرت، سن، شغل، شماره ملی، شماره شناسنامه، تابعیت، مذهب، محل اقامت و وضعیت تاهل او ب- آزاد، تحت قرار تأمین یا نظارت قضائی بودن متهم و نوع آن و یا بازداشت بودن وی با قید علت و تاریخ شغل و تاریخ و محل وقوع جرم اعم از بخش، دهستان، روستا، شهر، ناحیه، منطقه، خیابان و کوچه ت- ادله انتساب اتهام ت- مستند قانونی اتهام ج- سابقه محکومیت موثر کیفری متهم ج- خلاصه پرونده شخصیت یا وضعیت روانی متهم تبصره- هرگاه در صدور کیفر خواست، سهو قلم یا اشتباه بین صورت گیرد، تا پیش از ارسال به دادگاه، دادستان آن را اصلاح و پس از ارسال کیفر خواست به دادگاه، موارد اصلاحی آن را به دادگاه اعلام می کند.

خاطرات حقوقی

خاطراتی از استاد امیرناصر کاتوزیان

برگرفته از کتاب «آن سفر کرده» / «دکتر عیسی کشوری» ۵۳

استاد گاهی از خاطرات دوران کودکی اش برایم تعریف می کرد و می گفت یکی از سرگرمی های بچه های همبازی من در آن دوران، دزدی از باغ های میوه بود، آنها یا از در و دیوار وارد می شدند یا از غفلت باغبان سوء استفاده می کردند و چه نقشه ها که برای دزدیدن و خوردن چند عدد میوه می کشیدند و این کار برای آنها بسیار هیجان انگیز بود. من که در بازی های مختلف با بچه های دیگر همراه بودم در این موارد دزدی و آزار و خلاف هرگز کوتاه نمی آمدم و هر چه دوستانم اصرار می کردند، باز هم نمی توانستند مرا قانع کنند، انگار ندای درونم حتی در زمان بچگی آن قدر قوی بود که مرا از آن سرگرمی های معمولی منع می کرد و قدرت تشخیص خوب و بد را به من می داد.

آن دوران شیرین کودکی گذشت و من تمام عمر را به پاکی زندگی کردم. در قضاوت موقعیت های وسوسه انگیز زیادی پیش می آمد، ولی خدا را شاکر که پاکی طینت خود را همیشه حفظ کردم و این مصونیت از خطا و گناه فقط حاصل تلاش و خواست من نبود؛ بلکه بیشتر یک توفیق الهی بود. به استاد گفتم: شما در زندگی برنده شدید نه آن بچه های میوه دزد و قضاوت ... نام نیکی که همه جا از شما بر سر زبان هاست، نتیجه سالها صداقت و راستی است. مردم جامعه امروز شاید بی جهت و به ناحق، در حق عده ای ظلم، تحقیر، اسارت و تبعید روا دارند، اما یقین داشته باشید که تاریخ، هیچ نامی را بی جهت نیکو نکرد و نمی کند؛ برای نشر خوبی نیکانی چون شما، هیچ تبلیغاتی لازم نیست با گذشت زمان همین مردم قضاوت می کنند که اگر شما پاک نبودید، کاتوزیان نبودید.

رویه سازی در طرح دعاوی ابطال احکام و تصمیمات اداری

هیئت عمومی دیوان عدالت اداری رأی وحدت رویه ای صادر کرد که دیگر دعاوی «ابطال» ضرورتی به ثبت درخواست در سازمان طرف شکایت پیش از ثبت دادخواست در دیوان عدالت اداری ندارند. روابط عمومی دیوان عدالت اداری اعلام کرد؛ با توجه به احکام مقرر در تبصره های ۳ و ۵ از ماده ۱۶ قانون دیوان عدالت اداری، حکم مقرر در قسمت دوم تبصره ۴ ماده ۱۶ قانون دیوان عدالت اداری مبنی بر اینکه: «... در مواردی که اشخاص ذی نفع تقاضای انجام امر اداری یا خودداری از انجام آن را از دستگاه های مذکور دارند، ابتدا باید تقاضای خود را به دستگاه مربوط ارائه دهند ...» به لحاظ تعیین تکلیف قانونگذار در خصوص نحوه طرح دعاوی ابطال در دیوان عدالت اداری (به شرح مقرر در تبصره های ۳ و ۵ ماده ۱۶ قانون)، منصرف از دعاوی ابطال بوده و ناظر به دعاوی غیر ابطال است. با توجه به مراتب فوق، هیئت عمومی دیوان عدالت اداری، رأی صادره که عدم شمول حکم مقرر در تبصره ۴ ماده ۱۶ قانون دیوان عدالت اداری بر دعاوی ابطال تصمیمات و اقدامات دستگاه ها و مأموران موضوع بندهای ۱ و ۳ ماده ۱۰ قانون دیوان عدالت اداری بر ورود شکایت اصدار یافته را صحیح و منطبق با موازین قانونی دانست./تسنیم

ادامه از صفحه قبل

صورت گرفته است. قطعاً اساتید محترم مستحضرنند که بانک ها چه تعداد از املاک و حتی کارخانه های بزرگ را که به عنوان رهن نزد آن ها بوده تملک نموده اند. در مانحن فیه وقتی مالک رسمی با علم و اطلاع از اینکه ملک متعلق به وی نبوده و ملک دیگری است بدون اذن مالک آن را به رهن بانک گذاشته و وام اخذ نموده قطعاً اینگونه افرادی که توجهی به این موضوع نداشته و اینگونه نسبت به حقوق و اموال مردم بی اعتنا بوده، لذا طبیعی است که اقساط وام را نیز پرداخت نخواهند کرد و این خریدار نگون بخت است که سرمایه خود را از دست خواهد داد. لازم به ذکر است به لحاظ اهمیت موضوع چنانچه این رفتار در زمان حاکمیت قانون اجباری شدن ثبت رسمی اسناد اتفاق افتاده بود، بسته به اینکه سند عادی چه زمانی تدوین یافته، در تحقق عنوان ارتكابی اثرگذار بوده و چنانچه در زمانی که ملک به فروش رفته، فاقد سند رسمی بوده و فروشنده پس از آن، به تنظیم سند رسمی مبادرت ورزیده، موضوع می تواند مصداقی از مصادیق ماده ۱۱۷ قانون ثبت مبنی بر معامله معارض باشد که به موجب آن، فروشنده به حساب با اعمال شاقه از سه تا ده سال نیز محکوم خواهد شد؛ که ظاهراً فرض پرونده های مورد اختلاف این مورد نیست و به نظر می رسد که عمل ارتكابی فروشنده، از شمول ماده ۱۱۷ قانون ثبت خروج موضوعی داشته و از طرفی بنا بر این فرض که قبل از قانون الزام به ثبت اموال غیر منقول بوده تحت عنوان جرم انتقال مال غیر قابل پیگرد است چرا که وجه تمایز جرم مال غیر از معاملات فضولی در قصد خاص یا قصد اضرار به غیر که به عنوان عنصر روانی جرم انتقال مال غیر قلمداد می شود نهفته است و مستنبط از قانون مجازات انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸ آن است که عمل مرتکب در این جرم، عبارت است از انتقال عین یا منفعت مال متعلق به غیر در قالب یکی از معاملات در نتیجه با احتساب اینکه مرتکب جرم، انتقال گیرنده یا انتقال دهنده باشد، می توان از وی به عنوان معامل یا متعامل یاد کرد که بنا بر نوع معامله، ممکن است به عناوین گوناگون حقوقی، اعم از مشتری، بایع و ... متصف گردد؛ و لذا برابر ماده یک قانون مجازات راجع به انتقال مال غیر مصوب ۱۳۰۸/۱۰/۵ فقدان مجوز قانونی لازم برای انجام معامله، از جمله شرایطی است که برای تحقق جرم انتقال مال غیر متصور است و عنصر اصلی تمایز معامله فضولی از جرم انتقال مال غیر، در قصد اضرار به غیر نمود پیدا می کند، لذا در جایی که فروشنده بدون اطلاع خریدار و فارغ از وجود سند عادی فروش ملک به او، به هر علتی سند رسمی همان ملک را به عنوان گرو قرار دهد، با توجه به نص صریح و خاص قانون

ج) رأی وحدت رویه شماره ۸۵۲/۱۴۰۳/۰۶/۲۰ هیئت عمومی دیوان عالی کشور

هرگاه شخصی مالی را با سند عادی به دیگری انتقال دهد و سپس با علم به اینکه مال متعلق به او نیست، بدون مجوز قانونی آن را نزد بانک یا مرجع قضایی یا هر شخص دیگری در رهن یا وثیقه قرار دهد، رفتار مرتکب مشمول ماده دوم قانون مجازات اشخاصی که مال غیر را به عوض مال خود معرفی می نمایند مصوب ۱۳۰۸، تلقی و به مجازات شروع به کلاهبرداری محکوم می شود؛ بنابراین رأی شعبه سی و یکم دادگاه تجدیدنظر استان فارس تا حدی که با این نظر انطباق دارد با اکثریت آراء اعضای هیئت عمومی، صحیح و منطبق با موازین قانونی تشخیص داده می شود. این رأی طبق ماده ۴۷۱ قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی در موارد مشابه برای شعب دیوان عالی کشور، دادگاه ها و سایر مراجع اعم از قضایی و غیر آن لازم الاتباع است

رفع ابهام در اجرای مقررات ماده ۶ آیین نامه اجرایی تبصره ۵ ماده ۷۷ قانون مالیات های مستقیم

۲- در مواردی که تاریخ صدور پروانه ساختمان قبل از سال ۱۳۹۵ بوده، لیکن از ابتدای سال ۱۳۹۵ به بعد، از طریق اصلاح همان پروانه، متراژ بنا اضافه شود، درآمد ناشی از ساخت و فروش ساختمان موضوع پروانه اصلاحی، به نسبت متراژ اضافه شده از ابتدای سال ۱۳۹۵ به بعد مشمول مقررات ماده (۷۷) قانون خواهد بود. ۳- ساختمان هایی که از طریق مشارکت صاحب زمین و سازنده، ساخته و با رعایت سایر مقررات مشمول مالیات موضوع ماده ۷۷ شناخته می شوند، ضروری است درآمد مشمول مالیات سازنده (طرف مشارکت) با احتساب ارزش روز عرصه در زمان فروش ملک که در اجرای مقررات ماده (۶۴) قانون تعیین شده است یا قیمت قدرالسهم عرصه در تاریخ قرارداد مشارکت، هرکدام که بیشتر باشد؛ و هزینه ساخت سهم تعلق گرفته از بنای ساخته شده به سازنده و در خصوص صاحب زمین نیز قیمت قدرالسهم عرصه با رعایت مقررات ماده (۱۲) آیین نامه اجرایی فوق الذکر و احتساب هزینه های سهم تعلق گرفته از بنا، تعیین و پس از محاسبه درآمد مشمول مالیات، مالیات متعلقه محاسبه و مطالبه شود. ۴- در کلیه موارد که پرونده های مالیاتی در فرآیند حسابرسی یا دادرسی قرار دارد براساس این بخشنامه اقدام به عمل آید.

بخشنامه سازمان امور مالیاتی موضوع رفع ابهام اجرای مقررات ماده ۶ آیین نامه اجرایی موضوع تبصره ۵ ماده ۷۷ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم ابلاغ شد.

بخشنامه سازمان امور مالیاتی با موضوع رفع ابهام درخصوص اجرای مقررات ماده ۶ آیین نامه اجرایی موضوع تبصره ۵ ماده ۷۷ اصلاحی قانون مالیات های مستقیم طی نامه شماره ۴۹۱۰۸/۲۰۰۳/د مورخ ۱۰/۰۷/۱۴۰۳ توسط رئیس کل سازمان امور مالیاتی کشور، ابلاغ شد.

نظر به ابهامات مطرح شده در رابطه با نحوه اجرای مقررات ماده (۶) آیین نامه اجرایی موضوع تبصره (۵) ماده (۷۷) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم مصوب، ۳۱/۰۴/۱۳۹۴ موضوع فعالان حوزه ساخت و فروش ساختمان، مبنی بر اینکه «ساختمان هایی که پروانه ساختمانی آن ها پس از لازم الاجرا شدن قانون مزبور صادر می شود، مشمول مقررات موضوع ماده (۷۷) قانون یاد شده و تبصره های هستند»، موارد ذیل را مقرر می دارد:

۱- تغییر در کاربری یا مالکیت یا تعدید مهلت زمانی ساخت با صدور پروانه اصلاحی برای ساختمان هایی که تاریخ صدور پروانه ساخت اولیه آن ها قبل از سال ۱۳۹۵ می باشد، موجب شمول مقررات موضوع ماده (۷۷) قانون مذکور نمی باشد.

لزوم اخذ مجوز تغییر کاربری برای احداث بنا در اراضی روستایی دارای کد آبادی و فاقد طرح هادی مصوب

ولی همان شعبه به موجب دادنامه شماره ۱۴۰۲۳۱۳۹۰۰۲۶۶۵۶۲۰ مورخ ۱۴۰۲/۱۰/۱۳ در رسیدگی به شکایت آقای رسول حیدری پستکان به خواسته اعتراض به رأی کمیسیون ماده ۹۹ شهرداری، با این توضیح که اعتراض شاکی به کیفیتی نیست که اساس رأی مورد اعتراض را مخدوش نماید و یا سبب تزلزل و نتیجتاً نقص رأی معترض‌عنه شود و از آن جایی که رأی مورد اعتراض منطبق با موازین قانونی اصدار یافته با رد شکایت شاکی و مستنداً به مواد ۱۱ و ۶۳ قانون دیوان عدالت اداری، رأی صادره از کمیسیون ماده ۹۹ را عیناً تأیید می‌نماید.

۲.۱. ارسال اخطار رسمی (اظهارنامه) برای اینکه طلبکار بتواند تأخیر در پرداخت را به دادگاه ارائه دهد، بهتر است ابتدا به صورت رسمی (با ارسال اظهارنامه) از بدهکار درخواست پرداخت دین کند. ارسال اظهارنامه از طریق دفاتر خدمات الکترونیک قضایی امکان پذیر است. ۲.۲. طرح دعوی مطالبه خسارت تأخیر تأدیه: اگر بدهکار پس از اخطار رسمی دین خود را پرداخت نکرد، طلبکار می تواند با ارائه دادخواست، در دادگاه حقوقی محل اقامت بدهکار اقدام به طرح دعوی مطالبه دین و خسارت تأخیر تأدیه کند. در دادخواست باید دلایل و مدارکی که نشان می دهد دین بر عهده بدهکار است و او تأخیر کرده، ارائه شود. همچنین باید مدارک مربوط به درخواست قبلی (اظهارنامه) نیز ضمیمه شود.

دانستنی های حقوقی

• سه شنبه ۲۴ مهر ماه ۱۴۰۳ • سال دوم • شماره ۷۸

نحوه شکایت از سارق تلفن همراه

شکایت از سارق تلفن همراه در ایران روندی قانونی دارد که از طریق مراجعه به مراجع انتظامی و قضایی انجام می شود. خبرگزاری میزان- شکایت از سارق تلفن همراه در ایران روندی قانونی دارد که از طریق مراجعه به مراجع انتظامی و قضایی انجام می شود. در صورتی که تلفن همراه شما به سرقت رفته است، می توانید با طی مراحل از سارق شکایت کنید و درخواست پیگیری قانونی کنید. در ادامه مراحل شکایت از سارق تلفن همراه توضیح داده می شود:

۱. مراجعه به کلانتری

اولین قدم در صورت سرقت تلفن همراه، مراجعه به نزدیک ترین کلانتری یا پلیس ۱۱۰ است. در کلانتری، شما باید به نکات زیر توجه کنید:

شرح حادثه: تمامی جزئیات حادثه سرقت را با دقت برای مأموران توضیح دهید، مانند زمان و مکان سرقت، نحوه وقوع سرقت و ویژگی های ظاهری سارق (در صورت امکان).

ارائه مدارک:

برای شکایت، مدارک شناسایی خود و مدارک مربوط به تلفن همراه، از جمله شماره سریال گوشی (IMEI)، کارت گارانتی و فاکتور خرید را ارائه کنید.

۲. دریافت شماره سریال گوشی (IMEI)

برای پیگیری و مسدود کردن گوشی سرقتی، نیاز به شماره سریال گوشی یا همان IMEI دارید. شماره IMEI را

می توانید از طریق موارد زیر پیدا کنید:

از روی جعبه گوشی که معمولاً شماره IMEI در آن قید شده است.

از طریق فاکتور خرید یا کارت گارانتی.

اگر قبل از سرقت شماره IMEI گوشی خود را یادداشت کرده باشید، می توانید از آن استفاده کنید.

۳. تشکیل پرونده در کلانتری

پس از گزارش سرقت، مأموران کلانتری با تنظیم صورتجلسه و ثبت اطلاعات شما، یک پرونده برای پیگیری سرقت تشکیل می دهند. این پرونده به مراجع قضایی (دادسرا) ارجاع داده می شود تا در چارچوب قانون، پیگیری های لازم انجام شود.

۴. مراجعه به دادسرا

پس از تشکیل پرونده در کلانتری، پرونده به دادسرای عمومی و انقلاب محل وقوع سرقت ارجاع داده می شود. شما باید به دادسرا مراجعه کرده و مراحل قانونی شکایت را دنبال کنید:

در دادسرا، به دایره مربوطه مراجعه کرده و شکایت رسمی خود را ثبت کنید.

دادسرا ممکن است از شما درخواست کند که مدارک تکمیلی یا شاهدان احتمالی را ارائه دهید.

دادستان یا قاضی مربوطه دستور پیگیری و تحقیقات بیشتر توسط پلیس را صادر می کند.

۵. مسدود کردن گوشی سرقتی

برای جلوگیری از استفاده از گوشی سرقتی، می توانید

درخواست مسدود کردن آن را از طریق شماره سریال (IMEI) ارائه دهید. این کار از دو طریق انجام می شود:

مراجعه به سامانه همیاب ۲۴: شما می توانید از طریق این سامانه به صورت آنلاین گوشی خود را گزارش سرقت کنید و درخواست مسدود شدن آن را ارائه دهید. این سامانه همکاری نزدیکی با اپراتورهای موبایل و مراجع قضایی دارد.

مراجعه به اپراتورهای موبایل: همچنین می توانید به اپراتور موبایل خود (همراه اول، ایرانسل، رایتل و ...) مراجعه کنید و درخواست مسدود شدن گوشی را از طریق شماره IMEI ارائه دهید.

۶. پیگیری پرونده

پس از ثبت شکایت، پلیس و مراجع قضایی تحقیقات خود را آغاز می کنند. مأموران پلیس معمولاً تلاش می کنند با استفاده از ردیابی گوشی از طریق شماره سریال IMEI یا اطلاعات تماس های انجام شده پس از سرقت، سارق را شناسایی و گوشی را پیدا کنند.

شما می توانید به طور منظم به دادسرا یا کلانتری مراجعه کرده و از روند پیگیری پرونده مطلع شوید.

۷. طرح شکایت کیفری

در صورتی که سارق شناسایی و دستگیر شود، می توانید به صورت کیفری علیه او در دادگاه شکایت کنید. دادگاه بر اساس مدارک و شواهد ارائه شده، به جرم سرقت رسیدگی کرده و حکم مناسب را صادر می کند.

مصادق ایفای ناروا

استرداد وجه و خسارات دادرسی موضوع دادخواست تجدید نظر خواه منجر به محکومیت تجدید نظر خوانده ردیف اول شده است.

نظر به اینکه علیه تجدید نظر خواه ردیف دوم رایی صادر نشده است؛ بنابراین مستند به ماده ۳۵۶ ناظر بر بند ۱۰ ماده ۸۴ قانون آیین دادرسی مدنی قرار رد دادخواست تجدیدنظرخواهی تجدیدنظرخواه ردیف دوم را صادر و اعلام می نماید؛ و در مورد تجدیدنظرخواهی تجدیدنظرخواه ردیف اول نظر به اینکه وجه مورد خواسته برای ارایه خدمات مورد توافق پرداخت شده است. لیکن تجدیدنظرخواهی دلیلی بر ایفای تعهد ارایه نکرده است؛ بنابراین دریافت وجه مصداق استیفای ناروا محسوب گردیده و در اجرای مقررات ماده ۲۶۵ قانون مدنی معترض ملزم به استرداد آن است.

اگر وجهی جهت ارایه خدمات مورد توافق پرداخت شده باشد، اما متعهد دلیلی بر ایفای تعهد ارایه نکرده، دریافت وجه مصداق استیفای ناروا محسوب گردیده و باید مسترد شود.

خبرگزاری میزان- اگر وجهی جهت ارایه خدمات مورد توافق پرداخت شده باشد، اما متعهد دلیلی بر ایفای تعهد ارایه نکرده، دریافت وجه مصداق استیفای ناروا محسوب گردیده و باید مسترد شود.

رای دادگاه تجدیدنظر استان

در خصوص تجدیدنظرخواهی آقای س. ح. به وکالت ازخانم ش. ا؛ و شرکت الف. به طرفیت آقای ی. ح. از دادنامه شماره ۰۱۷۰۹۹۵۵۷ مورخ ۲۳/۱۱/۱۴۰۰ صادره از شعبه ۹۸ دادگاه عمومی حقوقی که به موجب آن دعوی

اصلاح آیین نامه اجرایی تبصره ماده ۸ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها

اصلاح می شود:

۱- در بند (۲) ماده (۱) عبارت «سازمان امور مالیاتی کشور» به عبارت «سازمان شهرداری ها و دهیاری های کشور» اصلاح می شود.

۲- ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می شود:

«ماده ۲ - عوارض نقل و انتقال در هنگام دریافت مالیات موضوع ماده (۵۹) قانون مالیات های مستقیم توسط دفاتر اسناد رسمی به نام شهرداری محل وصول می شود.»

۳- ماده (۶) حذف می شود.

اصلاح آیین نامه اجرایی تبصره ماده ۸ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها

هیئت وزیران در جلسه ۱۴۰۳/۷/۱ به پیشنهاد شماره ۲/۷۲۰۲۵ مورخ ۱۴۰۳/۴/۱۹ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی تبصره ماده (۸) قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها موضوع تصویب نامه شماره ۲۱۵۶۴۰ ت ۶۰۷۰۹ هـ مورخ ۱۴۰۲/۱۱/۲۳ به شرح زیر

مصوبه اصلاح آیین نامه اجرایی تبصره ماده ۸ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها ابلاغ شد.

تصویب نامه مورخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۱ هیئت وزیران در رابطه با «اصلاح آیین نامه اجرایی تبصره ماده ۸ قانون درآمد پایدار و هزینه شهرداری ها و دهیاری ها» طی نامه شماره ۱۰۰۲۹۶ در تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۰۷ توسط معاون اول رئیس جمهور جهت اجرا به وزارت کشور، وزارت تعاون، وزارت کار و رفاه اجتماعی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، کمیته امداد امام خمینی (ره) و سازمان بهزیستی کشور ابلاغ شد.

تاثیر زندگی مشترک بر بار اثبات دعوی مطالبه نفقه

زندگی مشترک زوجین در یک منزل مشترک، ظهور عرفی در پرداخت نفقه دارد؛ بنابراین اگر زوجه تا زمان فوت زوج در منزل مشترک متعلق به مشارالیه سکونت داشته و مدعی عدم پرداخت نفقه باشد باید دلیلی برخلاف این ظاهر عرفی ارایه دهد.

خواسته خواهان خانم ف. م. فرزند م. در دعوایی که علیه خواندگان خانم ل. ب. فرزند م؛ و خانم ن. ب. فرزند م. اقای ب. ب. فرزند م. با وکالت آقای ا. ا. و خانم ش. ب. فرزند م. اقامه نموده عبارتست از مطالبه نفقه از تاریخ ۱۳۸۶ الی ۱۳۹۸ با جلب نظر کارشناس به‌همراه خسارت دادرسی و تاخیر تادیه. نظر باینکه وجود رابطه زوجیت میان خواهان و مورث خواندگان م. ب. برابر روگرفت قبالة نکاحیه پیوست دادخواست مسلم است.

دانشتنی‌های حقوقی

● سه‌شنبه ۲۴ مهر ماه ۱۴۰۳ ● سال دوم ● شماره ۷۸

مراحل و راه‌های اثبات جعلی بودن سند

بررسی مهرها: بررسی مهرهای موجود در سند و مقایسه آن با مهرهای رسمی.

بررسی تغییرات ظاهری: جستجوی هرگونه تغییرات یا دستکاری‌های انجام شده در متن، تاریخ‌ها یا دیگر بخش‌های سند.

بررسی نوع کاغذ و جوهر: بررسی قدمت کاغذ، جوهر و استفاده از ابزارهای خاص مانند نور ماوراءبنفش برای تشخیص دست‌کاری‌های احتمالی.

۵. نظر نهایی کارشناس

پس از بررسی سند توسط کارشناس رسمی، گزارش کارشناسی به دادگاه ارائه می‌شود. این گزارش نقش مهمی در تصمیم‌گیری دادگاه دارد و می‌تواند به اثبات یا رد ادعای جعل کمک کند. اگر یکی از طرفین نسبت به نظر کارشناس اعتراض داشته باشد، می‌تواند درخواست ارجاع به کارشناس دوم یا هیأت کارشناسان را مطرح کند.

۶. رأی دادگاه

پس از بررسی مدارک، شهادت‌شهود و گزارش‌های کارشناسی، دادگاه رأی خود را صادر می‌کند. اگر جعلی بودن سند ثابت شود: سند باطل اعلام می‌شود. ممکن است سارق یا جاعل سند تحت پیگرد قانونی قرار گیرد و مجازات کیفری شامل حال او شود.

جعلی بودن سند می‌تواند شامل جعل مادی (تغییر در خود سند) یا جعل معنوی (تحریف یا دروغ‌پردازی در محتوا) باشد. اثبات جعلی بودن سند در نظام حقوقی ایران فرآیندی حساس و تخصصی است که نیازمند ارائه دلایل و مدارک معتبر به دادگاه است. جعلی بودن سند می‌تواند شامل جعل مادی (تغییر در خود سند) یا جعل معنوی (تحریف یا دروغ‌پردازی در محتوا) باشد. برای اثبات این ادعا، باید مراحل قانونی خاصی طی شود و دادگاه پس از بررسی‌های لازم و ارزیابی ادله، در مورد جعلی بودن یا نبودن سند تصمیم‌گیری می‌کند.

مراحل اثبات جعلی بودن سند

۱. ارائه درخواست به دادگاه

برای اثبات جعلی بودن یک سند، شما باید به دادگاه حقوقی یا کیفری (بسته به نوع پرونده و سند مورد بحث) مراجعه کرده و درخواست خود را ثبت کنید. این شکایت ممکن است به عنوان بخشی از دعوی حقوقی یا کیفری مطرح شود، یا به‌طور مستقل به‌عنوان یک دعوی جعل ارائه گردد.

۲. طرح دعوی جعل

برای اثبات جعلی بودن سند، باید دعوای جعل را به دادگاه مطرح کنید. این دعوا می‌تواند به دو شکل زیر باشد:

جعل حقوقی: اگر سند جعلی به منظور فریب در یک معامله یا قراردادی استفاده شده باشد، دعوای جعل به عنوان یک دعوای حقوقی مطرح می‌شود.

جعل کیفری: اگر سند جعلی به منظور ارتکاب جرم یا فریب در روابط حقوقی استفاده شده باشد و دارای جنبه‌های کیفری باشد،

احتساب سوابق سربازی به بیمه تأمین اجتماعی یکی از مزایایی است که در قانون تأمین اجتماعی برای افراد در نظر گرفته شده است. این امکان به بیمه‌شدگان اجازه می‌دهد که مدت خدمت سربازی خود را به عنوان سابقه بیمه‌ای لحاظ کنند. در ادامه به شرایط، مراحل و نحوه احتساب این سوابق پرداخته می‌شود: برای اینکه دوران خدمت سربازی به‌عنوان سابقه بیمه‌ای محاسبه شود، باید شرایط زیر فراهم باشد:

۱.۱. داشتن سابقه بیمه قبل و بعد از خدمت

بیمه‌شده باید قبل و بعد از خدمت سربازی سابقه بیمه‌پردازی داشته باشد. یعنی فرد باید قبل از اعزام به سربازی، در یک شغل مشغول به کار بوده و تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی باشد و پس از پایان خدمت نیز مجدداً بیمه‌پردازی خود را ادامه داده باشد.

شرایط احتساب سوابق سربازی به بیمه تأمین اجتماعی

تأمین اجتماعی مراجعہ کند و درخواست خود را برای احتساب دوران خدمت سربازی به عنوان سابقه بیمه‌ای ارائه دهد. درخواست باید به‌صورت کتبی و رسمی باشد. البته در حال حاضر از طریق سامانه مربوطه نیز قابل انجام می‌باشد.

۲.۲. ارائه مدارک: فرد باید مدارک زیر را به سازمان تأمین اجتماعی ارائه کند:

= کارت پایان خدمت یا کارت معافیت دائم

- مدارک شناسایی (شامل شناسنامه و کارت ملی)

- مدارک مربوط به سوابق بیمه‌ای قبل و بعد از سربازی

۱.۲. پرداخت حق بیمه دوران سربازی: برای محاسبه دوران سربازی به عنوان سابقه بیمه، بیمه‌شده باید حق بیمه آن دوره را پرداخت کند. این مبلغ بر اساس درصدی از دستمزد میانگین فرد در دوره‌های بیمه‌پردازی تعیین می‌شود.

۱.۳. درخواست از سازمان تأمین اجتماعی: برای احتساب دوران سربازی به عنوان سابقه بیمه، فرد باید به شعبه سازمان تأمین اجتماعی محل بیمه‌پردازی خود مراجعه کرده و درخواست خود را ثبت کند.

۲. مراحل احتساب سوابق سربازی به بیمه

۲.۱. ارائه درخواست: بیمه‌شده باید به یکی از شعب

قابلیت استماع دعوای تصدیق خسارت

تجدیدنظر می‌باشد.

رأی شعبه تجدیدنظر دیوان عدالت اداری

ماحصل جریان پرونده از این قرار است وکیل تجدیدنظرخواهان با تقدیم دادخواست متذکر شده از ناحیه شهرداری طرف شکایت در زمان احداث بلوار ملک موکلین وی نیز در مسیر احداث بلوار قرار گرفته تقاضای تصدیق ورود خسارت نموده است شعبه هفتم بدوی دیوان به شرح دادنامه تجدیدنظرخواسته به استناد ماده ۴۸ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲ قرار عدم صلاحیت به شایستگی دادگاه محل ملک صادر کرده است که حسب اظهار وکیل شکات در دادخواست تقدیمی ملک موکلین وی در حوزه قضایی گرگان قرار دارد. نظر به اینکه تصدیق ورود خسارت از ناحیه شعب دیوان عدالت اداری در ماده ۱۰ قانون فوق الذکر حذف شده است و دادنامه تجدیدنظر خواسته به جهات و دلایل قید شده در آن صادر شده و از ناحیه شکات اعتراض مؤثری نشده و دلیلی که نقض آن را ایجاب نماید ارائه نگردیده است، علیهذا دادنامه تجدیدنظرخواسته خالی از اشکال تشخیص و مستندا به ماده ۷۰ قانون مال‌الذکر ضمن اصلاح دادگاه عمومی گرگان به جای دادگاه عمومی رضوان شهر دادنامه تجدیدنظرخواسته تأیید می‌شود. رأی صادره قطعی است.

نظر به اینکه تصدیق خسارت مستلزم احراز رابطه سببیت بین وقوع تخلف و خسارت وارده است، در نتیجه از جمله امور ترافعی تلقی و در صلاحیت رسیدگی دادگاه می‌باشد.

نظر به اینکه تصدیق خسارت مستلزم احراز رابطه سببیت بین وقوع تخلف و خسارت وارده است، در نتیجه از جمله امور ترافعی تلقی و در صلاحیت رسیدگی در دیوان عدالت اداری نمی‌باشد.

رأی شعبه بدوی دیوان عدالت اداری

نظر به اینکه تصدیق خسارت مستلزم احراز رابطه سببیت بین وقوع تخلف و خسارت وارده می‌باشد که از جمله امور ترافعی تلقی و خارج از مصادیق موضوع ماده ۱۰ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب سال ۹۲ می‌باشد. مضافاً اینکه قانونگذار در زمان تصویب قانون صدرالذکر به این مهم توجه داشته که وقوع هر تخلفی از ضوابط مقرر سبب ورود خسارت به افراد نمی‌گردد، بلکه احراز این امر مستلزم بررسی قانون در محاکم عمومی است که تبصره یک همان ماده قانونی به آن تصریح شده لذا با توجه به مراتب فوق رسیدگی به خواسته شاکی در صلاحیت دیوان عدالت اداری قرار نداشته و مستندا به ماده ۴۸ قانون ذکر شده قرار عدم صلاحیت به شایستگی محاکم عمومی رضوان شهر صادر و اعلام می‌گردد. این رأی ظرف مدت بیست روز پس از ابلاغ قابل اعتراض در شعب

مشاوره حقوقی

کیفری | حقوقی | ثبتی | مواد مخدر | خانواده

افتاب حقوق

مدیر مسئول:
منصور مظفری

وکیل پایه یک دادگستری

زیر نظر وکلای پایه یک دادگستری

در سراسر کشور

تهران

یزد

۰۹۱۳ ۱۵۱ ۵۲۱۰

۰۹۱۲ ۲۹۹ ۱۷۹۶

نظرباینکه برابر توضیحات خواهان و وکیل خواندگان در جلسه دادرسی مورخ ۲۳/۳/۱۴۰۱ مسلم است. خواهان و شوهرش تا زمان فوت و در منزل مشترک متعلق به مشارالیه سکونت داشته اند نظرباینکه زندگی مشترک زوجین به نحو مذکور ظهور عرفی در پرداخت نفقه دارد. (ماده ۱۳۲۱ قانون مدنی) و برخلاف این ظاهر عرفی دلیلی به دادگاه ارایه نشده است. ادعای وکیل خواندگان در پرداخت شدن نفقه با ظاهر موافقت دارد؛ بنابراین خواهان محکوم به بیحقی است. رای دادگاه حضوری بوده و ظرف بیست روز پس از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظرخواهی در محاکم تجدیدنظر استان است.

دانستنی های حقوقی

سه شنبه ۲۴ مهر ماه ۱۴۰۳ سال دوم • شماره ۷۸

توهین در چه صورتی جرم است؟

شخص خاصی را هدف قرار دهد. پس زمانی که فردی به یک گروه کلی و بدون تعیین مصادیق اهانت کند، این کار مشمول جرم توهین نیست. البته این امر به این معنی نیست که توهین باید فقط به یک نفر خاص باشد بلکه توهین به یک گروه مشخص نیز واقع می شود.

۴- زنده بودن مخاطب

توهین به اموات و مردگان جز در مواردی که قانونگذار به طور خاص جرم انگاری کرده باشد جرم نیست مگر اینکه عرفاً توهین به اموات توهین به بازماندگان محسوب شود.

۵- حضوری یا علنی بودن توهین

توهین در صورتی جرم است که شخص توهین را ببیند یا بشنود مانند توهین تلفنی، پیامکی، از طریق دوربین مداربسته و ... منظور از علنی بودن، حضور شاهد در محل ارتکاب توهین نیست، بلکه ارتکاب توهین در محلی که آماده برای حضور شاهد است نیز علنی محسوب می شود هر چند که در آن لحظه هیچ شاهدی در محل حاضر نباشد.

۶- صریح بودن توهین

صریح بودن توهین به این معناست که گفتار یا کردار شخص توهین کننده به طور مستقیم افاده مقصود وی از توهین را بنماید؛ بنابراین کنایات و یا گفتاری که به شکل غیرمستقیم حاوی مفاهیم توهین آمیز باشد، جرم محسوب نمی شود. جرم توهین یک جرم مطلق محسوب می شود یعنی مقید به نتیجه نیست؛ بنابراین حتی اگر مخاطب عملاً از توهین دیگری متأثر نشود، باز هم جرم توهین به صرف موهن بودن رفتار مرتکب، از نظر عرف ارتکاب یافته است.

در نهایت اینکه در توهین ارتجالی بودن یا نبودن شرط نیست به این معنا که در توهین اینکه شخص بدون اندیشه و فکر سخن گفته باشد یا نه اصلاً شرط نیست؛ بنابراین با صرف به کار بردن الفاظی توهین آمیز، (و یا نوشتن آن ها و یا انجام رفتار توهین آمیز) با تحقق سایر شرایط مذکور، جرم توهین واقع شده و ادعای شخص توهین کننده مبنی بر اینکه این الفاظ را مثلاً در دعوی به کار برده است و از شدت عصبانیت عقل وی زائل شده و متوجه اعمال و گفتار خود نبوده تاثیری در تحقق جرم ندارد.

به حبس از یک تا پنج سال محکوم خواهد شد. گاهی توهین مشدد به اعتبار نحوه ارتکاب است مانند هجو، گاهی هم تشدید به اعتبار وسیله ارتکاب است مانند استفاده از مطبوعات و یا استفاده از رایانه و گاهی هم توهین مشدد به اعتبار ماهیت انتساب است مانند افترا، افترای عملی، قذف.

شرایط جرم تلقی شدن توهین چیست؟

شرایط لازم برای اینکه توهین به عنوان یک جرم قابل پیگیری و مجازات شود به شرح ذیل است:

۱- حقیقی بودن شخص

توهین به اشخاص حقوقی جرم محسوب نمی شود مگر اینکه به عضوی از آن شخص حقوقی که یک شخص حقیقی است توهین شده باشد.

۲- موهن بودن رفتار

موهن بودن به معنای توهین آمیز بودن رفتار است. موهن بودن رفتار به این معناست که آن رفتار در عرف و فرهنگ جامعه ای حرف یا کاری اهانت آمیز تلقی شود؛ بنابراین معیار تشخیص اهانت آمیز بودن یک رفتار یا یک گفتار، معیار فردی نیست. بلکه تشخیص موهن بودن رفتار با عرف است.

۳- مخاطب معین

جرم توهین زمانی محقق می شود که گفتار یا رفتار توهین آمیز

زمانی یک گفتار یا رفتار به عنوان جرم توهین قابل پیگیری و مجازات است که شرایط لازم برای تحقق جرم را داشته باشد. جرم توهین یکی از جرایم علیه حیثیت معنوی اشخاص محسوب می شود. توهین از لحاظ لغت از ریشه «وهن» به معنی «سست کردن، خوار و خفیف کردن» و در اصطلاح به هر رفتاری (اعم از فعل، گفتار، اشاره یا نوشتار) دلالت دارد که بتواند به نحوی موجب تحقیر یا خوار و خفیف کردن حیثیت کسی در نظر افراد متعارف جامعه شود.

توهین می تواند به صورت لفظی یا عملی واقع شود. توهین عملی با انجام رفتارهایی مانند پرتاب کردن شی به سمت دیگری محقق می شود.

انواع توهین و مجازات آن

توهین در قانون به دو شکل ساده و مشدد تقسیم می شود. عنصر قانونی جرم توهین ساده در ماده ۶۰۸ قانون مجازات اسلامی (بخش تعزیرات) آمده است این ماده مقرر می دارد: توهین به افراد از قبیل فحاشی و استعمال الفاظ رکیک چنانچه موجب حد قذف نباشد [مستوجب] جزای نقدی درجه شش خواهد بود. توهین مشدد، نیز گاهی به اعتبار شخصیت و مقام طرف اهانت، جرم انگاری شده است مانند ماده ۶۰۹ قانون مجازات اسلامی (هر کس با توجه به سمت، یکی از روسای سه قوه یا معاونان رئیس جمهور یا وزرا یا یکی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا نمایندگان مجلس خبرگان یا اعضای شورای نگهبان یا قضات یا اعضای دیوان محاسبات یا کارکنان وزارتخانه ها و موسسات و شرکت های دولتی و شهرداری ها در حال انجام وظیفه یا به سبب آن توهین نماید به چهل و پنج روز تا سه ماه حبس و یا تا (۷۴) ضربه شلاق و یا شش میلیون و ششصد هزار تا هشتاد و دو میلیون و پانصد هزار ریال جزای نقدی محکوم می شود). گاهی توهین به اعتبار جنسیت یا سن طرف تشدید شده است مانند ماده ۶۱۹ قانون مجازات اسلامی (هر کس در اماکن عمومی یا معابر متعرض یا مزاحم اطفال یا زنان بشود یا با الفاظ و حرکات مخالف شوون و حیثیت به آنان توهین نماید به حبس از دو تا شش ماه و تا (۷۴) ضربه شلاق محکوم خواهد شد). و گاه توهین مشدد به اعتبار قداست طرف توهین است مانند ماده ۵۱۳ قانون مجازات اسلامی (هر کس به مقدسات اسلام و یا هر یک از انبیاء عظام یا ائمه طاهرین (ع) یا حضرت صدیقه طاهره (س) اهانت نماید اگر مشمول حکم سباب النبی باشد اعدام می شود و در غیر این صورت

تقاضای خسارت تأخیر تأدیه پرداخت چک پس از مدت طولانی و مرور زمان وصف تجاری چک

رای دادگاه تجدیدنظر استان

بابت تجدیدنظرخواهی آقای ف. ر. با وکالت س. م. از دادنامه شماره ۹۷۰ - ۹۱/۱۰/۱۲ صادره از شعبه ۵ دادگاه عمومی تهران از جهت صدور حکم بر بطلان دعوی مطالبه خسارت تأخیر تأدیه ناظر به ۲ فقره چک به شماره های ۷۲۶۰۴۹ و ۹۸۷۷۱۱ موضوع دعوی تجدیدنظرخواه علیه تجدیدنظرخوانده که منتهی به محکومیت تجدیدنظرخوانده به پرداخت اصل وجه چکها و فروع دعوی شده و دعوی مطالبه خسارت تأخیر تأدیه چکهای مزبور منتهی به صدور حکم بطلان آن گردیده است با لحاظ محتویات پرونده و لایحه آقای وکیل تجدیدنظرخواه امری که نقض دادنامه را از جهت فوق ایجاب نماید به نظر نرسیده و دادنامه صادره از این جهت و با لحاظ استدلال مندرج در آن به نحو صحیح صادر گردیده و بلاشکال است و تجدیدنظرخواهی با بندهای ماده ۳۴۸ قانون آیین دادرسی مدنی تطبیق ندارد، لذا با رد آن دادنامه بدوی را از جهتی که فوقاً اعتراض شده است وفق ذیل ماده ۳۵۸ قانون آیین دادرسی مدنی تأیید می نماید. این رأی قطعی است.

وجود این دو فقره چک گردیده است و اقدام خواهان به برگشت آن ها قریب به ۱۰ سال پس از تاریخ صدور مشمول قاعده اقدام بوده و موجبی برای مطالبه خسارت تأخیر تأدیه از تاریخ سررسید چک در سال ۱۳۸۰ تا تاریخ برگشت آن در سال ۱۳۹۰ وجود ندارد، مضافاً آنکه بر فرض پذیرش مرور زمان چک به عنوان سند تجاری قابل استناد نبوده بلکه به عنوان سند عادی قابلیت استناد دارد بنا به مراتب دعوی خواهان ناظر به اصل خواسته و هزینه دادرسی مقرون به واقع تشخیص و با استناد به مواد ۱۹۸، ۵۰۲، ۵۱۲، ۵۱۵ ف ۵۱۹ قانون آیین دادرسی دادگاه های عمومی و انقلاب در امور مدنی و مواد ۳۱۰ و ۳۱۳ قانون تجارت و مقررات ماده ۳۱۸ قانون مذکور ضمن صدور حکم به بطلان دعوی مطالبه خسارت تأخیر تأدیه، رأی بر محکومیت خوانده به پرداخت مبلغ یکصد و هجده میلیون و ششصد هزار ریال بابت اصل خواسته و پرداخت مبلغ شش میلیون و چهار صد و سی و هفت هزار و چهار صد ریال بابت هزینه دادرسی و حق الوکاله وکیل در حق خواهان صادر می نماید. رأی صادره حضوری و ظرف بیست روز از ابلاغ قابل تجدیدنظر نزد دادگاه تجدیدنظر استان تهران است.

در صورتیکه دارنده چک، مدت زمان طولانی پس از تاریخ چک مبادرت به ارائه چک به بانک و اخذ گواهی عدم پرداخت نماید، با توجه به تحقق مرور زمان و سلب وصف تجاری از آن و نیز قاعده اقدام، مطالبه خسارت تأخیر تأدیه از تاریخ سر رسید چک قابل قبول نیست.

رای دادگاه بدوی

در خصوص دعوی آقای س. م. به وکالت از آقای ف. ر. فرزند ن. به طرفیت آقای ح. ق. فرزند ن. با وکالت آقای ح. ق. به خواسته مطالبه مبلغ ۱۱۸/۶۰۰/۰۰۰ ریال وجه دو فقره چک به شماره ... به مبلغ ۶۳/۶۰۰/۰۰۰ ریال و ۹۸۷۷۱۱ - ۸۱/۲/۲۰ به مبلغ ۵۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال عهده جاری شماره ... بانک تجارت شعبه ... با احساب خسارات دادرسی به شرح متن دادخواست تسلیمی با عنایت به اینکه وجود مستندات دعوی در ید خواهان ظهور در اشتغال ذمه خوانده دارد و نظر به اینکه دعوی مطروح و مستندات آن ناظر به اصل خواسته و هزینه دادرسی مصون از تعرض مؤثر خوانده باقیمانده است و با توجه به اینکه وکیل خوانده بیان نموده که موکلش پس از برگشت شدن چکها متوجه

جایگاه انرژی‌های تجدیدپذیر در تقویت صنعت برق ایران

دکتر فرشید فرحناکیان
دکترای حقوق نفت و گاز

ادامه از صفحه اول:

«زیست‌توده کلیه اجزاء قابل تجزیه زیستی از محصولات، فاضلاب‌ها و زایدات کشاورزی (شامل مواد گیاهی و حیوانی)، صنایع جنگلی و سایر صنایع مرتبط، فاضلاب‌ها و زباله‌های تجزیه‌پذیر زیستی شهری و صنعتی می‌باشد». در همان نوار شرقی هم درست است که غیر از خراسان رضوی، سایر نواحی مانند خراسان جنوبی و سیستان و بلوچستان به‌عنوان نواحی کم‌برخوردار چندان نیاز به برق ندارند اما به دلیل همسایگی با افغانستان و پاکستان و وجود یکی از بهترین دالان‌های بادی دنیا، می‌توانیم از این پتانسیل برای صادرات استفاده کنیم و همین امر در صورت وقوع می‌تواند مشکل تخصیص ارز برای واردات نیروگاه‌های تجدیدپذیر را با ارزآوری حل کند؛ بنابراین موانع توسعه را باید در جای دیگر جست‌وجو کرد.

قبل از تابلو سبز خریدار انحصاری برق تجدیدپذیرها دولت بود؛ اما با تابلو سبز و به‌موجب دستورالعمل توسعه مبادلات برق در بورس انرژی مصوب ۱۴۰۱ و دستورالعمل عرضه و تبادل برق تجدیدپذیر در بورس انرژی مصوب ۱۴۰۲ انحصار خریدار شکسته شد و خریداران عمده مانند رمز ارزها و صنایع تبدیل به مشتریان تجدیدپذیرها شدند و تولیدکننده و مصرف‌کننده به‌صورت مستقیم با هم ارتباط برقرار کردند. اگر سال‌های گذشته از سرمایه‌گذاران می‌پرسیدید که تا چه اندازه تمایل به ورود به تابلو سبز دارید، شک و تردید آن‌ها واضح بود، اما امروز خیلی از سرمایه‌گذاران از این مدل استقبال می‌کنند چون هم تولیدکننده مطمئن است که پولش را دریافت می‌کند و از طرفی چون استفاده‌کنندگان از برق تجدیدپذیر در انتهای لیست خاموشی‌ها در مدیریت بار قرار می‌گیرند، برای آن‌ها هم از جذابیت برخوردار است. تجربه تابلو سبز نشان می‌دهد که اگر تولیدکننده و مصرف‌کننده مستقیم با هم وارد تعامل شوند و دولت تعهد بدهد برق تولیدی را به دست مصرف‌کننده برساند تا ۹۰ درصد مشکل صنعت برق در طولانی‌مدت حل می‌شود؛ اما در حال حاضر دولت برقی را که وارد شبکه می‌شود، در جای دیگر مصرف می‌کند درحالی‌که این برق متعلق به دولت نیست و باید طبق قانون به دست خریدار برسد. این دو مورد (اجازه خریدوفروش برق مستقیم و بدون واسطه میان تولیدکننده و مصرف‌کننده و تحویل برق تحویلی تولیدکننده به مصرف‌کننده در محل مصرف) بزرگ‌ترین درخواست محمد امین زنگنه؛ دبیر انجمن انرژی‌های تجدیدپذیر، می‌باشد.

به‌موجب ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق مصوب ۱۴۰۱ صنایع انرژی‌بر با هماهنگی وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت نیرو مکلف‌اند، حداقل ۹۰۰۰ مگاوات نیروگاه حرارتی با بازدهی حداقل پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) و ۱۰۰۰ مگاوات نیروگاه تجدیدپذیر و پاک تا پایان سال ۱۴۰۴ از محل منابع داخلی صنایع مذکور احداث کنند. در صورت عدم احداث، تأمین برق این صنایع در شرایط کمبود برق، در اولویت طرح‌های مدیریت مصرف برق وزارت نیرو قرار می‌گیرد. وزارت نیرو مکلف است از تأمین برق این صنایع، پشتیبانی و برق تولیدی مازاد آن‌ها را منتقل کند. برق مازاد نیروگاه‌های فوق در بهابازار (بورس) انرژی و با به‌صورت قرارداد دوجانبه قابل فروش است. وزارت نفت مکلف است با هماهنگی وزارت نیرو سوخت موردنیاز نیروگاه‌های مذکور را تأمین کند. درواقع بر اساس ماده ۴ قانون مانع‌زدایی از توسعه صنعت برق، وزارت نیرو تکلیف تأمین برق بخشی از مصرف‌کنندگان

(صنایع انرژی‌بر) را از روی دوش خودش برداشته است و به همین دلیل برخی از صنایع مشمول، اقدام به راه‌اندازی نیروگاه کردند با این شرط که در شرایط اوج مصرف برق صناعی که اقدام به نیروگاه‌سازی کردند، قطع نشود؛ اما باوجوداینکه مجموعه‌ای مانند فولاد مبارکه نیروگاه حرارتی ۳۰۷ مگاواتی احداث کرد، در شرایط اوج مصرف، برق این شرکت را قطع کردند؛ بنابراین زمانی که مسئولان قانون‌گذاری می‌کنند و سرمایه‌گذار وارد گود می‌شود، اما خلاف قانون در پیک تابستان با قطعی برق مواجه می‌شود، بار دیگر حاضر به ورود به این عرصه نمی‌شود و سایر صنایع هم عقب‌نشینی می‌کنند و این بی‌اعتمادی بهای گزافی برای صنعت برق دارد. این در حالی است که دولت پولی برای احداث نیروگاه ندارد و سرمایه‌گذاران بخش خصوصی نیز به دلیل فقدان تأمین منابع برای خرید تضمینی مجبور به کناره‌گیری شده‌اند و آخرین شانس دولت استفاده از منابع صنایع بزرگ است و با این وضعیت باید پرسید که دولت چه نقشه‌ای برای رفع ناترازی دارد؟!

عباس رسایی‌نیا؛ کارشناس ارشد صنعت برق، معتقد است که در پنج سال گذشته انتخاب اصطلاح «ناترازی» برای شرح وضعیت صنعت برق درست بود؛ اما هم‌اکنون با توجه به افزایش بسیار زیاد فاصله تولید و مصرف به نظر می‌رسد استفاده از اصطلاح «نقصان یا کمبود جدی» منطقی‌تر باشد. در چنین شرایطی، دولت راهی جز ایجاد یک دگرگونی بزرگ در نوع نگاه وزارت نیرو به بخش تولید برق ندارد و آن هم حذف واسطه‌گری توانیر و اتصال مستقیم تولیدکننده به مصرف‌کننده از طریق شرکت مادر تخصصی برق حرارتی است که در حال حاضر ابزار کنترلی و مالی مستقلی از توانیر ندارد تا از این طریق با درآمدی که از مصرف‌کننده دریافت می‌کند، امکان توسعه و اقداماتی نظیر سیکل ترکیبی کردن نیروگاه‌ها برای بخش تولید فراهم شود؛ در غیر این صورت درآمدهای حاصل از قیمت‌های بازار برق (حداکثر ۱۲۸ تومانی برای هر کیلووات ساعت در بورس انرژی) برای کلیه نیروگاه‌ها اعم از فرسوده و مدرن، حتی کفاف تعمیرات و اورهال این صنعت را نمی‌دهد. با قیمت‌های تکلیفی که توسط دولت به‌عنوان نهاد رگولاتوری ابلاغ می‌شود، نرخ بازگشت سرمایه طرح‌های نیروگاهی حتی به کمتر از ۱۰ درصد می‌رسد و با چنین شاخصی، هیچ

تأمین‌کننده مالی حاضر به ورود در بحث احداث یا نوسازی نیروگاه نمی‌شود؛ بنابراین اگر دولت قصد رفع مشکل را دارد باید به‌فوریست دنبال اصلاح قیمت‌ها بر اساس شاخصه‌هایی مانند راندمان و با در نظر گرفتن قیمت واقعی تولید باشد و به واسطه‌گری توانیر پایان دهد تا این درآمد به نیروگاه‌داران برای نوسازی و توسعه و بازپرداخت دیون بانکی این صنعت برسد. با توجه به فاصله جدی بین تولید و مصرف در شرایط فعلی، تنها راهکار، اصلاح ساختار نظام درآمدی نیروگاه‌داری است. جالب‌توجه آن است که امروز در ماه هفتم سال هستیم و کم‌کم قیمت‌های برق سال جاری اعلام نشده و نیروگاه‌داران با قیمت‌های قبلی به‌صورت علی‌الحساب برق خود را عرضه می‌کنند؛ این در حالی است که سهامداران از مدیران واحدهای تولید برق، چشم‌انداز فروش را می‌خواهند و تمایلی به حفظ یک واحد اقتصادی ضررده ندارند؛ بنابراین لازم است برای اصلاح ساختار، درآمدی که توانیر از محل فروش برق صنایع کسب می‌کند، با کسر هزینه‌های شبکه برق، در اختیار نیروگاه‌ها قرار گیرد حال‌آنکه چیزی که الان شاهد آن هستیم مستهلک کردن صنعت نیروگاهی کشور به قیمت واسطه‌گری شرکت توانیر جهت جبران هزینه‌های غیرعملیاتی صنعت برق از محل درآمد واحدهای تولیدکننده برق است. از سالیان گذشته همه کارشناسان متفق‌القول بوده‌اند که در مورد احداث نیروگاه‌های تجدیدپذیر کم‌توجهی شده، اما گاهی در این مورد دچار شعارزدگی و اغراق نیز می‌شویم؛ درواقع تصور می‌کنیم نیروگاه فتوولتائیک با ضریب ظرفیت ۲۳ درصد با حجم سرمایه‌گذاری سه برابر یک واحد بخار، می‌تواند مشکل صنعت برق را حل کند و نیروگاه تجدیدپذیر پایه صنعت برق شود؛ این در حالی است که حد مشخصی از انرژی تجدیدپذیر در صنعت برق قابل‌اجراست و نمونه‌های مشابه در کشورهای با شرایط اقلیمی چهارفصل در دنیا وجود دارد که نشان می‌دهد به‌دلیل عدم پایداری تولید و ریسک‌هایی مانند توفان، سیل و غیره در این نیروگاه‌ها یا در دسترس نبودن ظرفیت در شب، انرژی‌های تجدیدپذیر تنها گزینه مناسبی برای پیک‌سازی هستند، اما به‌عنوان بار پایه شبکه امکان استفاده از آن‌ها وجود ندارد و در بهترین شرایط نمی‌توان بیش از ۲۵ درصد نیاز ناوگان تولیدی صنعت برق را به تجدیدپذیرها اختصاص داد.